

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 10 maart 2026
Voorstel: 2026-023

Zaaknummer: 1894/2025/3104925
Documentnummer: 1894/2025/3263991
Datum collegebesluit: 27 januari 2026

Onderwerp

Vaststellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Peel en Maas (IHP) 2025-2040

Openbaarheid

Alle stukken zijn openbaar.

Voorstel

- 1 Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025-2040 vast te stellen;
- 2 De uitvoeringsagenda als onderdeel van het IHP 2025-2040 als richtinggevend uitvoeringsprogramma vast te stellen;
- 3 Het IHP 2021-2036 in te trekken.

Inleiding

Het vigerend Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2021-2036 is vier jaar geleden vastgesteld door de gemeenteraad. De onderwijswereld, wetgeving en leerlingenaantallen zijn aan verandering onderhevig. In het IHP 2021-2036 is aanbevolen om het IHP eens per vier jaar te actualiseren. Dit is opgevolgd en zodoende is het IHP 2025-2040 opgesteld, zodat het beleidskader blijft aansluiten bij de vragen en behoeften van dit moment. De huisvesting is opnieuw geïnventariseerd en is er vooruit gekeken naar de komende jaren. Zie bijlage 1 voor het IHP 2025-2040.

Het voorliggende IHP is een opvolging van het eerder vastgestelde IHP in 2021. Naast het primair onderwijs (hierna 'PO') is het voortgezet onderwijs (hierna 'VO') en het bewegingsonderwijs toegevoegd aan het IHP. Het plan is tot stand gekomen in nauwe samenspraak met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties die allen hebben ingestemd met dit IHP.

Het IHP vormt het gezamenlijke afsprakenkader tussen, schoolbesturen, kinderopvangorganisatie en de gemeente. Hierin wordt een uitvoeringsprogramma bepaald op basis van onderwijsvisie, leerlingenprognoses, staat van de gebouwen, scenario- en omgevingsontwikkelingen en de financiële vertaling van de gestelde kaders. Alle betrokken partijen zetten zich binnen hun eigen rol en verantwoordelijkheid maximaal in om de inhoud van het IHP waar te maken. Met dit programma wordt invulling gegeven aan de verantwoordelijkheid om goede, gezonde en toekomstbestendige huisvesting te realiseren waarbinnen de onderwijs- en kind-partners in staat worden gesteld om een omgeving te creëren waarin kinderen zich goed kunnen ontwikkelen.

De werkwijze rondom uitvoering van het IHP zoals bekend bij de gemeenteraad blijft hetzelfde. Per omschreven maatregel in het programma wordt middels een gefaseerde aanpak een voorstel aan de gemeenteraad gedaan; 1) Vaststellen uitgangspunten businesscase, 2) Vaststellen voorkeursscenario met voorbereidingskrediet en 3) Definitieve planvorming met realisatiekrediet.

Beoogd effect

De ontwikkeling van goede, gezonde en toekomstbestendige huisvesting voor zowel het primair- als het voortgezet onderwijs verder doorzetten.

Argumenten

- 1.1 *Invulling geven aan wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting*
Gemeente heeft de wettelijke taak conform Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) om passende huisvesting beschikbaar te stellen. Daarnaast geeft het IHP opvolging aan de uitgangspunten die zijn opgenomen in de Kaderstelling Vitale Gemeenschappen 2024-2035, programma 3.2 Onderwijshuisvesting.
- 1.2 *Het IHP borduurt voort op de visie van het vigerend IHP en de kaderstelling*
Het voorliggend IHP borduurt voort op het huidig IHP. Visie op eigen identiteit/onderwijsconcept, doorgaande ontwikkelijn, gelijkwaardigheid tussen betrokken kind-partners en flexibiliteit/ multifunctionaliteit blijven de uitgangspunten onaangetast. De betrokken partijen (zowel onderwijs als kinderopvang als gemeente) houden vast aan de lijn die vier jaar geleden is ingezet. Bij het stichten van nieuw- en verbouw staat het onderwijsconcept voorop. Daar waar nodig stimuleren, faciliteren en financieren we bovenwettelijke ambities met maatwerk.
- 1.3 *IHP op onderdelen aangevuld en aangescherpt*
Het IHP is gericht op het realiseren van goede, gezonde en toekomstbestendige huisvesting. De vaststelling geeft de mogelijkheid om op een aantal onderdelen aan te vullen en aan te scherpen. De volgende onderdelen in het bijzonder;
- Voortgezet onderwijs (VO): gemeente Peel en Maas kent twee VO-scholen, namelijk het Bouwens en het Buurtcollege. In het vigerend IHP is het VO niet meegenomen. Inmiddels is de vestiging van het Buurtcollege een feit en maakt ook het Bouwens onderdeel uit van de voorliggende versie. De doorlopende leerlijn wordt hiermee verlengd van 0-12 jaar naar 0-18 jaar.
 - Duurzaamheid: op dit moment is voor nieuwbouw de eis om BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) en aardgas loos te bouwen. In het IHP is de ambitie opgenomen om een extra stap te nemen en te bouwen volgens ENG (Energie Neutraal Gebouw). Dit geeft een extra kwaliteitsslag richting de toekomst en is in lijn met toekomstige Europese regelgeving voor ZEB-gebouwen (Zero Emission Building). Daarnaast is er extra aandacht gegeven aan klimaatadaptatie en circulariteit.
 - Bewegen en buitenruimte: Voor goede leerprestaties en de ontwikkeling van kinderen is voldoende beweging essentieel. Een beweegvriendelijke schoolomgeving stimuleert kinderen om te bewegen, zowel binnen als buiten. De buitenruimte bedraagt 5m² per leerling waarvan 2m² onverhard. Dit verschilt met het huidige IHP waar de buitenruimte in totaal 3,5m² per leerling bedraagt.
 - Projectrisico's: Netcongestie speelt een steeds grotere rol in het realiseren van nieuwe onderwijshuisvesting en overige bouwwerken. Recente projecten hebben geleerd dat een accupakket meenemen voor de planuitwerking een duurzame oplossing biedt om met netcongestie om te gaan. Dit vraagt om aan de voorkant rekening te houden met aanvullende middelen.
 - Bewegingsonderwijs: er is een analyse gemaakt van de vraag en het aanbod voor bewegingsonderwijs op basis van VNG normeringen. Op deze manier is de wettelijke zorgplicht in kaart gebracht.
- 2.1 *De huidige werkwijze wordt ook bij het voorliggend IHP voortgezet*
Per school/kindcentrum wordt met een businesscase gekomen tot besluitvorming over scenario's om vervolgens uit te werken richting een voorkeursscenario voor besluitvorming en definitieve planvorming voor besluitvorming. Bij definitieve besluitvorming wordt per maatregel gekeken naar de dan actuele uitgangspunten zoals wetgeving, leerlingenprognoses (om de 2 jaar uitvoeren) en omgevingsontwikkelingen.
- De modelverordening onderwijshuisvesting van de VNG wordt als leidraad gebruikt om normeringen van ruimtebehoefte te bepalen. Het investeringsniveau wordt, overeenkomstig het vigerend IHP, geraamd op basis van realistische en

marktconforme bouw prijzen. In een raadsvoorstel voor realisatiekrediet worden de daadwerkelijk benodigde kredieten aangevraagd op basis van de dan geldende marktconforme bedragen.

- 2.2 *Voor een aantal locaties zijn toekomstige investeringen noodzakelijk*
De totale onderwijshuisvesting is geïnventariseerd op basis van bijgewerkte factsheets (zie bijlage 2). Deze geven inzicht in de huidige staat van de gebouwen, de (toekomstige) ruimtebehoefte en resterende looptijd van de instandhouding van het gebouw (afschrijving). Op basis hiervan is geïnventariseerd en geprioriteerd welke scholen in het programma worden opgenomen. Deze borduurt voort op de uitvoeringsagenda van het vigerende IHP, aangevuld met nieuwe maatregelen. Zo is te zien dat een aantal scholen al uitgevoerd/lopend zijn conform vigerend IHP en er voor De Liaan in Helden, Bouwens in Panningen, De Horizon in Grashoek, Onder de Linden in Beringe en KC Eikerwijs in Kessel-Eik een maatregel is opgenomen in IHP 2025-2040.
- 2.3 *Indicatieve investeringsbedragen per maatregel afhankelijk van scenario's*
De investeringen die worden gedaan vanuit het IHP 2025-2040 zijn qua werkwijze gelijk aan de eerdere investeringen die zijn gedaan uit het vigerend IHP. Per maatregel wordt de investering voorgelegd aan de raad met bijbehorende kapitaallasten. De toekomstige investeringen zijn doorgerekend op realistische kengetallen, parameters en indexaties zoals nu bekend en ingeschat voor de toekomst. In bijlage 3 is het totaal overzicht opgenomen per specifieke maatregel op basis van de ambities zoals in het IHP 2025-2040 opgenomen. Hiermee zijn niet alle kosten in beeld en is er een afhankelijkheid per maatregel en de definitieve keuze van het uitgewerkte scenario in kosten als bijvoorbeeld specifieke locatie gebonden kosten, grondkosten, tijdelijke huisvesting en sloop. Indien deze kosten zich voortdoen worden deze meegenomen in de aanvraag voor het realisatiekrediet van betreffende maatregel en voorgesteld scenario.
- 3.1 *Het IHP 2025–2040 wordt van kracht en vervangt het IHP 2021–2036*
Als positief wordt besloten over de beslispunten 1 tot en met 3 wordt het voorliggend IHP 2025-2040 van kracht. Daarmee wordt het een actueel, compleet en koersbepalend werkdocument. Het vigerend IHP 2021-2036 komt hierdoor te vervallen.

Kanttekeningen

- 1.1 *Niet gegarandeerd alle vraagstukken gedekt*
Een schoolbestuur kan buiten de inhoud van dit IHP een aanvraag indienen als een huisvestingsvraagstuk zich aandient, te denken aan bijvoorbeeld onvoorziene leerlingengroei of -krimp, gebreken aan huisvesting of calamiteiten of een nieuw te stichten onderwijsinstelling (zoals afgelopen jaren het geval is geweest bij het Buurtcollege). Een afwijkende aanvraag is het wettelijk recht van een schoolbestuur en maakt dat niet alle huisvestingsvraagstukken conform huidige werkwijze kunnen worden uitgevoerd, afhankelijk van omvang en aard.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven gezien de wettelijke zorgplicht die gemeenten hebben voor passende onderwijshuisvesting. Per maatregel wordt gedurende de businesscase bepaald welke scenario's onderzocht worden en welke alternatieven hierbij van toepassing zijn op basis van de dan actuele uitgangspunten zoals wetgeving, leerlingenprognoses (om de 2 jaar uitvoeren) en omgevingsontwikkelingen.

Financiën

Het IHP 2025-2040 bevat een doorkijk voor de komende jaren voor de maatregelen die noodzakelijk zijn om de onderwijshuisvesting in de gemeente op peil te houden. Hierin zijn de benodigde maatregelen (nieuwbouw en/of levensduur verlengende renovatie) opgenomen. Onderstaand overzicht laat beknopt zien welke investeringen zijn doorgerekend (incl. BTW). Hierin wordt uitgegaan dat zowel het voorbereidings- als het realisatiekrediet in het kalenderjaar na uitvoering wordt meegenomen als kapitaallasten in de begroting zoals vastgelegd in de notitie waardering en afschrijving.

Op basis van de uitgangspunten zoals aangehouden in het IHP 2025-2040 en de financiële doorrekening komen hier de volgende indicatieve investering. Deze worden conform de eerder toegelichte werkwijze aan de raad voorgelegd;

- 1) Vaststellen uitgangspunten businesscase
- 2) Vaststellen voorkeursscenario met voorbereidingskrediet
- 3) Definitieve planvorming met realisatiekrediet

	Bandbreedte investering* (geïndexeerd)		Bouw gereed
Onder de Linden - Beringe	€ 700.000	€ 1.000.000	2027
KC de Kemp - Egchel	€ 4.600.000	€ 6.500.000	2028
De Diamant - Baarlo	€ 5.800.000	€ 8.200.000	2029
Omnibus - Baarlo	€ 4.300.000	€ 6.100.000	2029
De Liaan - Helden	€ 6.000.000	€ 8.500.000	2029
De Horizon - Grashoek	€ 3.400.000	€ 4.800.000	2031
Bouwens (bouwdeel A)- Panningen	€ 25.400.000	€ 36.200.000	2032
KC Eikerwijs - Kessel-Eik	€ 1.000.000	€ 1.300.000	2034
	€ 51.200.000	€ 72.600.000	

* afgerond naar boven op € 100.000

Voor de periode 2027 tot en met 2034 worden investeringen verwacht tussen de € 51,2 en € 72,6 miljoen (geïndexeerd naar te verwachten jaar van uitvoering). Het grootste gedeelte hiervan is nodig voor bouwdeel A (gebouwd in 1990) van het Bouwens, gepland voor 2032. De overige bouwdeelen B (gebouwd 2015) en C (gebouwd in 2000) worden in opvolgende IHP's opgenomen. Voor de genoemde scholen wordt bij de uitwerking van de businesscase nader geduid welke scenario's voorstelbaar zijn en welke financiële impact dit met zich mee brengt. Voor de nieuwbouw van KC de Riet en het Buurtcollege is het realisatiekrediet verstrekt en is de dekking al voorzien en daarom niet in het overzicht opgenomen.

In de begroting 2026 is de stelpost kapitaallasten majeure projecten opgehoogd onder andere vanwege het voorliggende IHP. Het totaal aan te verwachten kapitaallasten wordt in de meerjarenbegroting opgenomen vanaf het jaar na afronding van de uitvoering. De verwachte kapitaallasten zoals in bovenstaande tabel opgenomen passen tot en met 2032 binnen de ramingen van de stelpost majeure projecten en zijn dus in principe financieel gedekt. Voor de businesscase voor het Bouwens zal dit volgens de huidige inzichten leiden tot mogelijke meerkosten die nodig zijn voor de jaren 2033 tot en met 2035. In het opstellen van de begroting met de bijbehorende meerjarenraming wordt in de cyclus vanaf 2030 bezien of de stelpost majeure projecten opgehoogd dient te worden of dat hier op een andere manier dekking wordt gevonden.

Budget businesscase

Om te kunnen starten met de businesscase wordt, na positief besluit over de uitgangspunten door de gemeenteraad, inzet van externe deskundigheid en advisering gevraagd om de businesscase te doorlopen. Deze kosten worden gedekt binnen de begroting van het programma onderwijs. Afhankelijk van de complexiteit bedragen de kosten hiervoor circa € 20.000 - € 30.000. In de begroting is binnen het programma Onderwijshuisvesting dit budget opgenomen.

Juridische afwegingen

Het IHP 2025-2040 heeft als grondslag de invulling aan de Wet op het Primair Onderwijs en Wet op het Voortgezet Onderwijs als het gaat om regelgeving rondom onderwijshuisvesting.

Communicatie

Schoolbestuurders en bestuurders kinderopvang worden direct geïnformeerd over het besluit. De bestuurders informeren de direct betrokkenen over de vaststelling van het IHP 2025-2040.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur,
K.H. Werps-Aerts

de burgemeester
B.C.M. Vostermans

Behandelend portefeuillehouder: Erik Nijssen

Bijlage(n):

1. IHP Peel en Maas 2025 – 2040
2. Bijlagenboek factsheets IHP Peel en Maas
3. Financiële doorrekening IHP Peel en Maas

Ter inzage: